

Jeg vil gerne i dag invitere vore grønlandske kolleger, repræsentanterne for det grønlandske samfund, for det færøske og for det danske til at starte på sådan en spændende identitetsdemokratidebat. Jeg føler netop, at det skal være hos alle tre, ikke for at binde nogen, men for at inspirere os, fordi jeg føler, at vi alle tre har noget at give hinanden.

Hr. Hans-Pavia Rosing var også inde på en række konkrete spørgsmål til mig, først om udenrigspolitikken. Jeg føler, hr. Hans-Pavia Rosing, at vi er gået i gang nu med et godt praktisk samarbejde på det udenrigspolitiske område, og både udenrigsministeren og jeg selv arbejder intenst med, at den grønlandske deltagelse bliver synlig, konkret og kontant. Vi har ikke fantasi til at forestille os, at Danmarks deltagelse i samarbejdet om udenrigspolitiske spørgsmål, der direkte vedrører Grønland, berører Grønland, sker uden grønlandsk aktiv deltagelse. Vi havde lejlighed til at drøfte det, jeg selv og landsstyreformanden Jonathan Motzfeldt, i sommer, og jeg kan se allerede nu, at det begynder at tage form, at udvikle sig.

Vi har nogle råderum, det er klart, vi har også en grundlov, men inden for grundlovens rammer og inden for hjemmestyrrets rammer føler jeg, vi kan tage et par skridt længere, og det vil vi simpelt hen gøre.

Jeg synes også, vi, når det gælder Arktisk Råd, har god grund til at sige, at et dansk-grønlandsk eller rettere grønlandsk-dansk initiativ er blevet taget. Ikke mindst hr. Hans-Pavia Rosing er jo formentlig en af de oprindelige initiativtagere til Arktisk Råd, og derfor kan vi gøre os gældende, derfor har vi en masse at give også i samarbejdet med Canada. Der er stadig væk lidt ridser i forhold til USA, men det får vi såmænd nok også på plads.

Må jeg sige om renoveringsspørgsmålet, at jeg i min tale har valgt ordene med omhu. Jeg har i det hele taget valgt alle ordene med omhu i min tale. Det tager somme tider længere tid end andre gange. Renoveringsspørgsmålet kommer vi simpelt hen tilbage til, når vi er færdige med vores arbejde.

Hr. Hans-Pavia Rosing sagde: Kan det ikke gå lidt stærkere? Jeg vil sige, vi er parat til, at det går så stærkt, som vi overhovedet kan klare det med de saglige hensyn, vi nu har. Jeg tror, finansministeren har estimeret en tidsramme på lige den anden side af årsskiftet. Vi vil gerne medvirke til at rykke frem over stepperne og vidderne, isbjergene, så hurtigt vi overhovedet

kan med alle de saglige hensyn, der skal tages, og så tager vi realitetsforhandlingerne derefter.

Fru Ellen Kristensen havde et par konkrete spørgsmål til mig, som jeg gerne vil besvare. Det første var spørgsmålet om retsvæsenet og fængslerne. Jeg har jo ligesom andre før mig og samtidig med mig med stor interesse og også – synes jeg selv – med omsorg fulgt grønlandske mennesker i Danmark, som af den ene eller den anden grund er i fængsel i Danmark eller på institution i Danmark. Og jeg er ganske enig i, at det er ikke lette vilkår. Der er ofte eksempler på, at man ikke kan få den grønlandske mad, som man nu engang er vant til af naturlige årsager. Og der er naturligvis også især for grønlandere, som er i en meget, meget trængt og udsat situation, eksempler på fremmedgørelse og i virkeligheden også en forstærkelse af psykiske problemer. Derfor vil jeg blot signalere til fru Ellen Kristensen her i aften, at det er et emne, som regeringen er dybt optaget af.

Når det gælder spørgsmålet om fængselsvæsenet og det retlige område i øvrigt, har vi jo et retsvæsenkommissionsarbejde, som nu gradvis udmøntes mere og mere konkret i samarbejde mellem den danske regering og det grønlandske landsstyre.

Jeg har allerede svaret på spørgsmålet om renovering. Jeg skal kort nævne spørgsmålet om de grønlandske børn. Jeg tror i virkeligheden, at både det grønlandske samfund, det danske samfund og vores fælles historie er skrevet og beskriver en periode på godt og på mindre godt. Der er ikke tvivl om, at historien om de grønlandske børn også er historien om en periode. Bogen, der beskriver de grønlandske børn, har titlen »I den bedste mening«. Jeg tror i virkeligheden, det både fra det grønlandske samfunds side og fra dansk side var i den bedste mening. Man ville gerne give de grønlandske børn en ny fremtid, og vi kan se, når historien nu skrives, at det ikke var en lykkelig periode for de berørte børn, men det var efter alt, hvad vi kan se, i den bedste mening.

Det er et eksempel på, at de gode viljer, der var og er, nu dem her for 47 år siden, og som førte til børnenes ophold i Danmark og indlæring af dansk, som både danske og grønlandske myndigheder var enige om dengang, ikke gik, som det skulle. Jeg føler, at der nu er skrevet en nødvendig bog om denne helt særlige periode i vor fælles historie. Et af de efterladte grønlandske børn har til Grønlandsposten/Atuagagdliutit sagt følgende: